

Seminár

„energetika – odborná spôsobilosť v paragrafoch“

Odborný garant: Slovenská inovačná a energetická agentúra

1. – 2. december 2010

Univerzitná knižnica Technickej univerzity v Košiciach

Prehľad strategických a programových dokumentov v energetike

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.
Slovenská inovačná a energetická agentúra

OBSAH

I Úvod

II Strategické a programové dokumenty v energetike

III Záver

Úvod

„Energia 2020“

- ✓ Komisia predstavila vízie a ciele pre energetiku v nasledujúcej dekáde – stratégia **„Energia 2020“** (11. november 2010)

„Riešenie úloh v oblasti energetiky predstavuje jednu z najnáročnejších skúšok pre nás všetkých. Možno ešte nejaký čas potrvá, kým sa náš energetický systém stane udržateľnejším a bezpečnejším, ambiciózne rozhodnutia je však potrebné prijať už teraz. Ak chceme mať účinné, konkurencieschopné a nízkouhlíkové hospodárstvo, musíme riešiť energetickú politiku na európskej úrovni a sústrediť sa na niekoľko súrnych priorít.“

Günther Oettinger, komisár pre energetiku

Zdroj: predstavenie stratégie „Energia 2020“, 11. november 2010

Úvod

„Energia 2020“

✓ **priority**

1. úspory energie
2. celoeurópsky integrovaný trh s energiou
3. jednotný hlas EÚ vo svetových diskusiách o energetike
4. „jednotka“ v energetických inováciách
5. posilnenie postavenia spotrebiteľov

(v nadväznosti na vytýčené priority Komisia predstaví konkrétne legislatívne návrhy do 18 mesiacov)

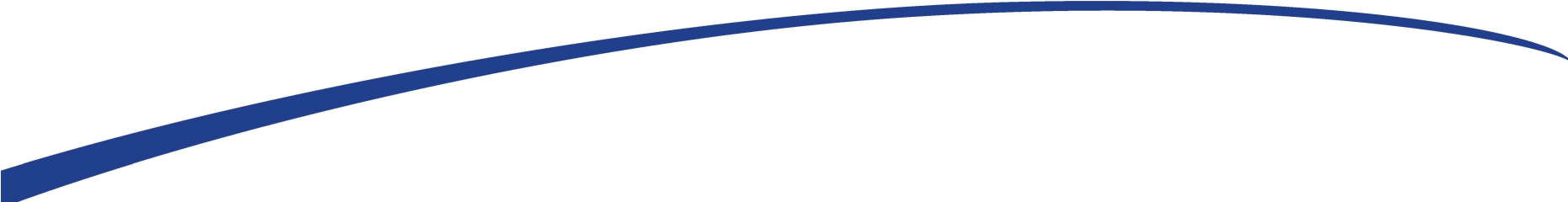

Úvod

„Energia 2020“

✓ **úspory energie**

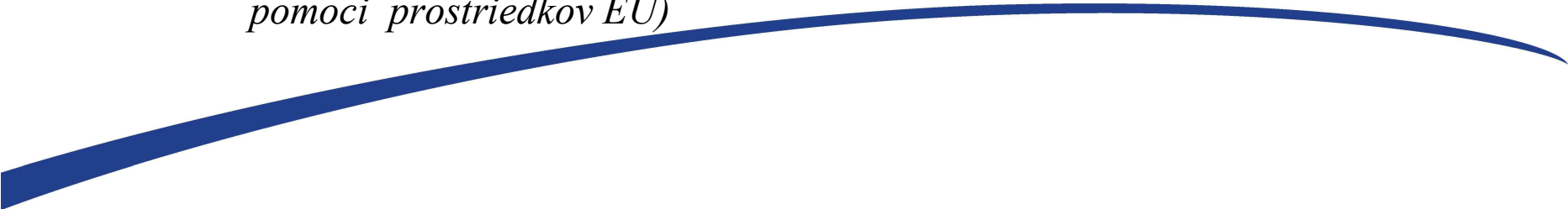
- najvyšší potenciál úspor energie je v doprave a v sektore budov
  - Komisia navrhne investičné stimuly a inovácie pre zlepšovanie tepelno-technických vlastností budov (najmä zatepl'ovanie) – prvý polrok 2011
  - pre priemysel by mohli byť podnetom na investovanie do technológií s nižšou spotrebou certifikáty o energetickej efektívnosti
-

Úvod

„Energia 2020“

✓ **celoeurópsky integrovaný trh**

- Komisia stanovila konečný dátum dobudovania vnútorného trhu s energiou (2015)
  - počas nasledujúcich desiatich rokov bude potrebné do energetickej infraštruktúry v EÚ investovať celkovo 1.000 mld. Eur
  - Komisia v tomto smere navrhuje, aby sa zjednodušilo získavanie stavebných povolení *(tie sú kľúčové, pokiaľ ide o dostupnosť finančnej pomoci prostriedkov EÚ)*
-

Úvod

„Energia 2020“

✓ **jednotne o energetike**

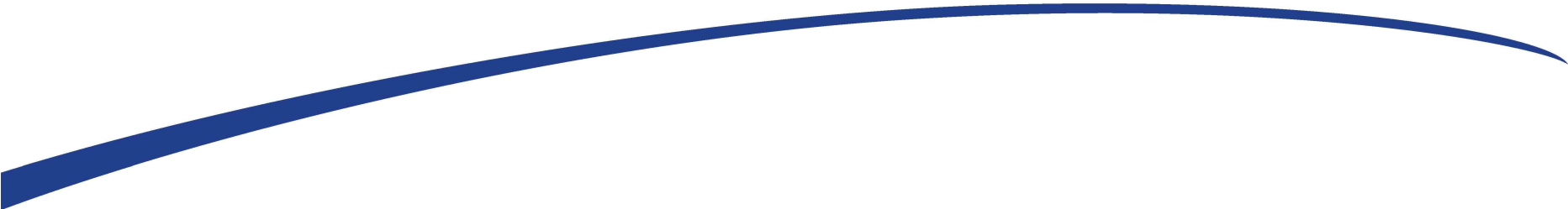
- EÚ sa bude snažiť koordinovať svoju politiku v oblasti energetiky voči tretím krajinám, najmä vo vzťahu k najdôležitejším partnerom
  - v rámci susedskej politiky sa navrhujú rozšíriť pôsobnosti Zmluvy o Energetickom spoločenstve tak, aby sa mohlo do iniciatívy zapojiť čo najviac krajín
  - mala by sa posilniť i energetická spolupráca s Afrikou
-

Úvod

„Energia 2020“

✓ **inovácie**

- v nadchádzajúcej dekáde sa budú realizovať aj štyri veľké tematické projekty:
    - vývoj a budovanie inteligentných sietí
    - výskum a vývoj technológií na uskladnenie elektrickej energie
    - výskum biopalív druhej generácie
    - rozvíjanie iniciatívy „inteligentné mestá“
-

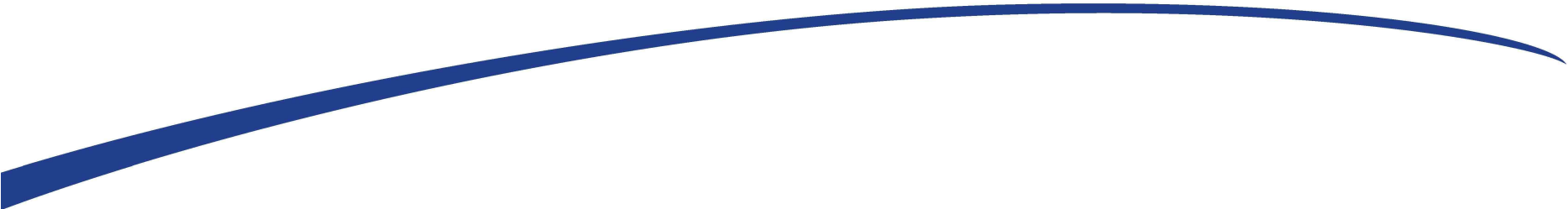

Úvod

„Energia 2020“

✓ **postavenie spotrebiteľa**

- Komisia navrhuje nové opatrenia týkajúce sa porovnávania cien, zmien dodávateľov a jasného a transparentného vyúčtovania (posilnenie postavenia spotrebiteľov na trhu s energiou)
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

Prehľad

Energetická politiky SR

(január 2006)

**Koncepcia energetickej
efektívnosti SR**

(júl 2007)

Stratégia vyššieho využívania OZE

(apríl 2007)

**Akčný plán energetickej efektívnosti
na roky 2008-2010**

(október 2007)

**Národný akčný plán pre energiu
z obnoviteľných zdrojov**

(október 2010)

Stratégia energetickej bezpečnosti SR

(október 2008)

**Zákon č. 476/2008 Z. z.
o energetickej efektívnosti**

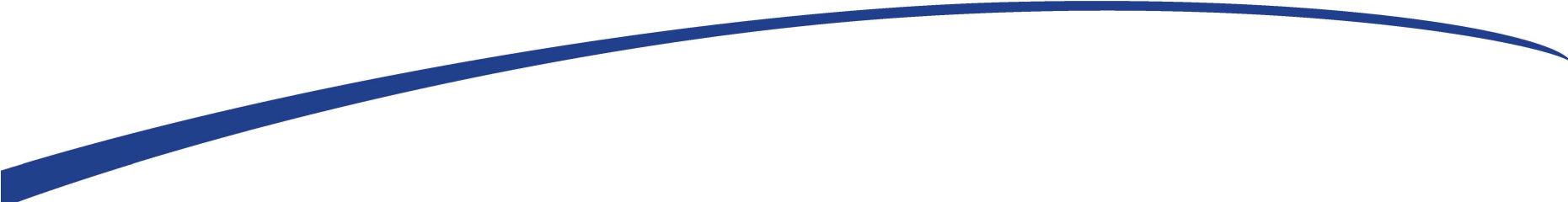
**Zákon č. 309/2009 Z. z.
o podpore OZE a VU-KVET**

Strategické a programové dokumenty v energetike

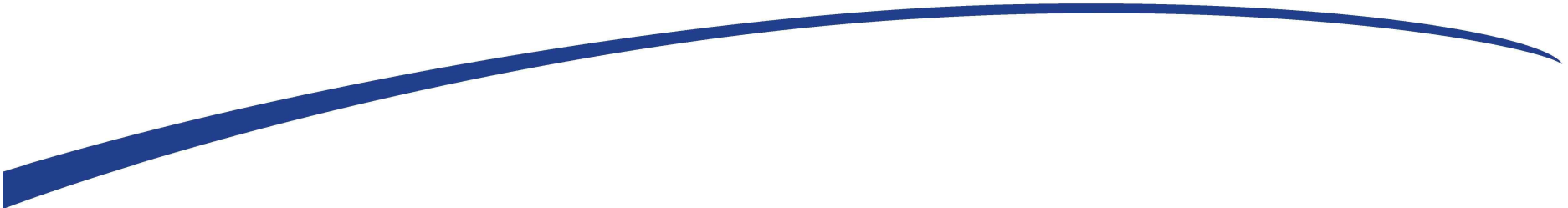
Energetická politika SR

- ✓ základné ciele a rámce rozvoja energetiky do roku 2020 a s výhľadom do roku 2030

  - ✓ ciele:
    - zabezpečenie s maximálnou efektívnosťou bezpečnej a spoľahlivej dodávky všetkých foriem energie v požadovanom množstve a kvalite,
    - znižovanie podielu hrubej domácej spotreby energie na hrubom domácom produkte – znižovanie energetickej náročnosti,
    - zabezpečenie takého objemu výroby elektriny, ktorý pokryje dopyt na ekonomicky efektívnom princípe.
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

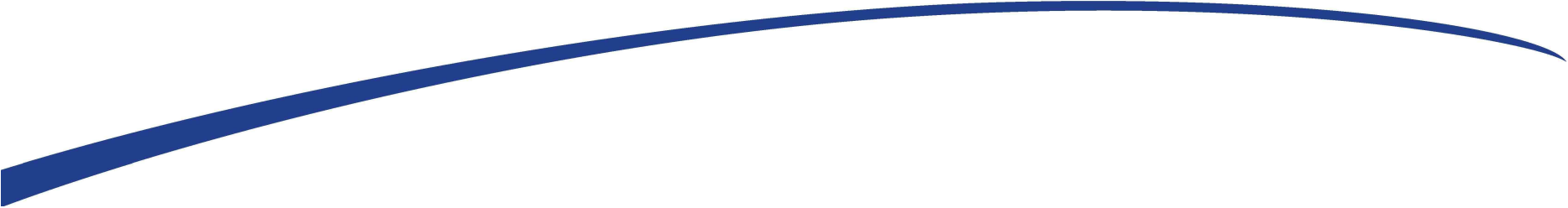
Stratégia vyššieho využívania obnoviteľných zdrojov energie

- ✓ strategický programový dokument s výhľadom činností a opatrení v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie do roku 2015 (*rozpracovanie časti energetika dokumentu „Programové vyhlásenie vlády SR 2006 – 2010“*)
  - ✓ jeden z podkladov pre stanovenie záväzného cieľa pre SR v roku 2020, ktorý bol použitý v Stratégii energetickej bezpečnosti SR
  - ✓ ciele v oblasti výroby elektriny z OZE bez veľkých vodných elektrární
    - [2010]   1 240 GWh
(4 % z celkovej spotreby elektriny v roku 2010 vo výške 31 000 GWh)
    - [2015]   2 300 GWh
(7 % z celkovej spotreby elektriny v roku 2010 vo výške 32 900 GWh)
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

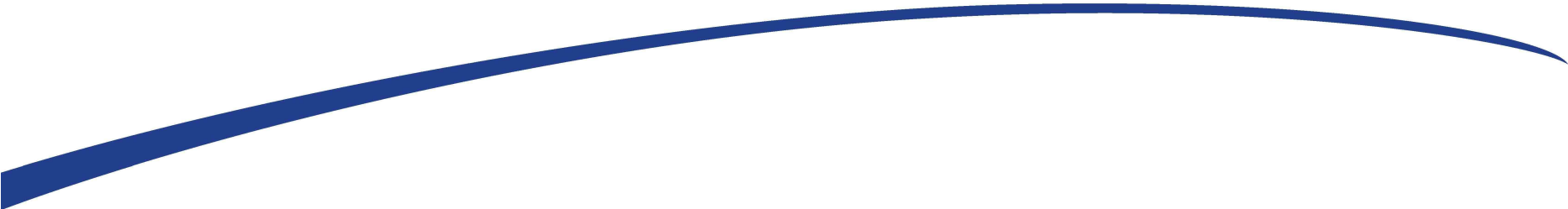
Stratégia vyššieho využívania obnoviteľných zdrojov energie

- ✓ **ciele** v oblasti výroby tepla z OZE
    - [2010]   **27 500 TJ**
    - [2015]   **43 000 TJ**

  - ✓ **ciele** v oblasti využitia nízko potencionálneho tepla z OZE (tepelné čerpadlá)
    - [2010]   **200 TJ,**
    - [2015]   **800 TJ**

  - ✓ **opatrenia**
    - finančné opatrenia (*napr. Program vyššieho využívania biomasy a slnečnej energie v domácnostiach*),
    - legislatívne opatrenia
    - opatrenia v oblasti vzdelávania, priority vedy a výskumu
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

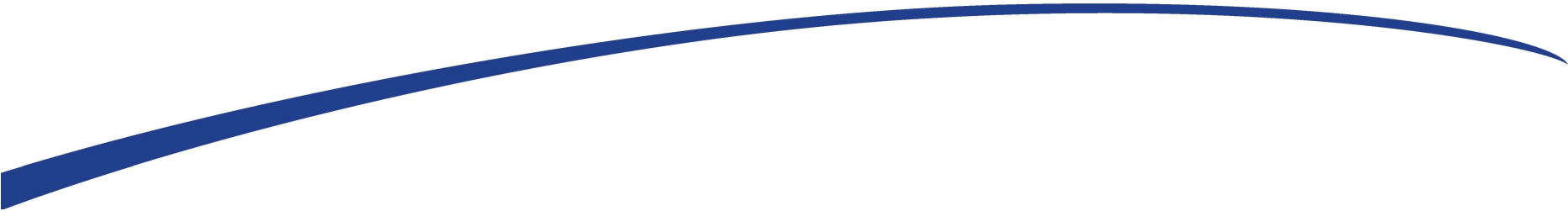
Koncepcia energetickej efektívnosti SR

- ✓ strategický programový dokument s výhľadom činností a opatrení v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2020 (*rozpracovanie časti „Energetická efektívnosť“ z dokumentu „Energetická politika SR“*)
  - ✓ hlavným implementačným nástrojom **Koncepcie energetickej efektívnosti SR** („konceptia EE“) sú **národné akčné plány energetickej efektívnosti**
    - prvý národný akčný plán energetickej efektívnosti (Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010) bol spracovaný podľa smernice č. 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

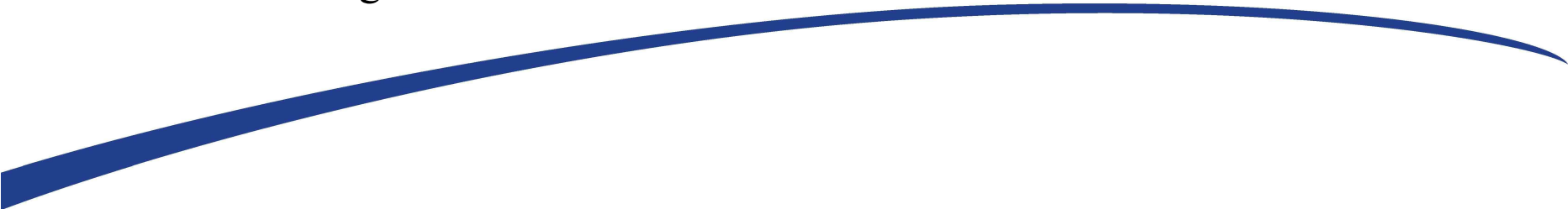
Koncepcia energetickej efektívnosti SR

- ✓ v súčasnosti je povinnosť vypracovať a pravidelne hodnotiť koncepciu EE ustanovená v **zákone o energetickej efektívnosti** (*zákon č. 476/2008 Z. z. o efektívnosti pri používaní energie (zákon o energetickej efektívnosti) a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 17/2007 Z. z. v znení zákona č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov*)
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

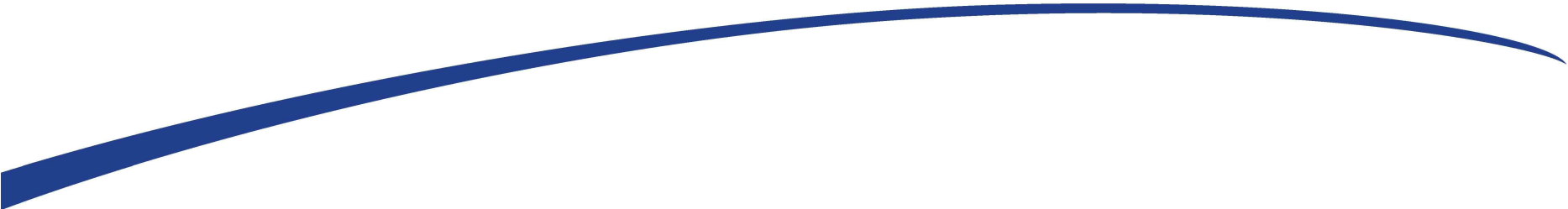
Koncepcia energetickej efektívnosti SR

- ✓ Ministerstvo hospodárstva SR
    - vypracúva koncepciu EE minimálne na obdobie desať rokov v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy
    - vyhodnocuje plnenie cieľov koncepcie každých päť rokov a predkladá návrhy na jej zmeny a doplnenie (*plnenie cieľov koncepcie predloží prvýkrát na schválenie vláde do 31. decembra 2012*)
    - vypracúva raz za tri roky akčný plán efektívnosti pri používaní energie („akčný plán EE“) (*najbližší akčný plán predloží na schválenie vláde do 30. apríla 2011*)
    - hodnotí raz ročne plnenie akčného plánu efektívnosti pri používaní energie
-

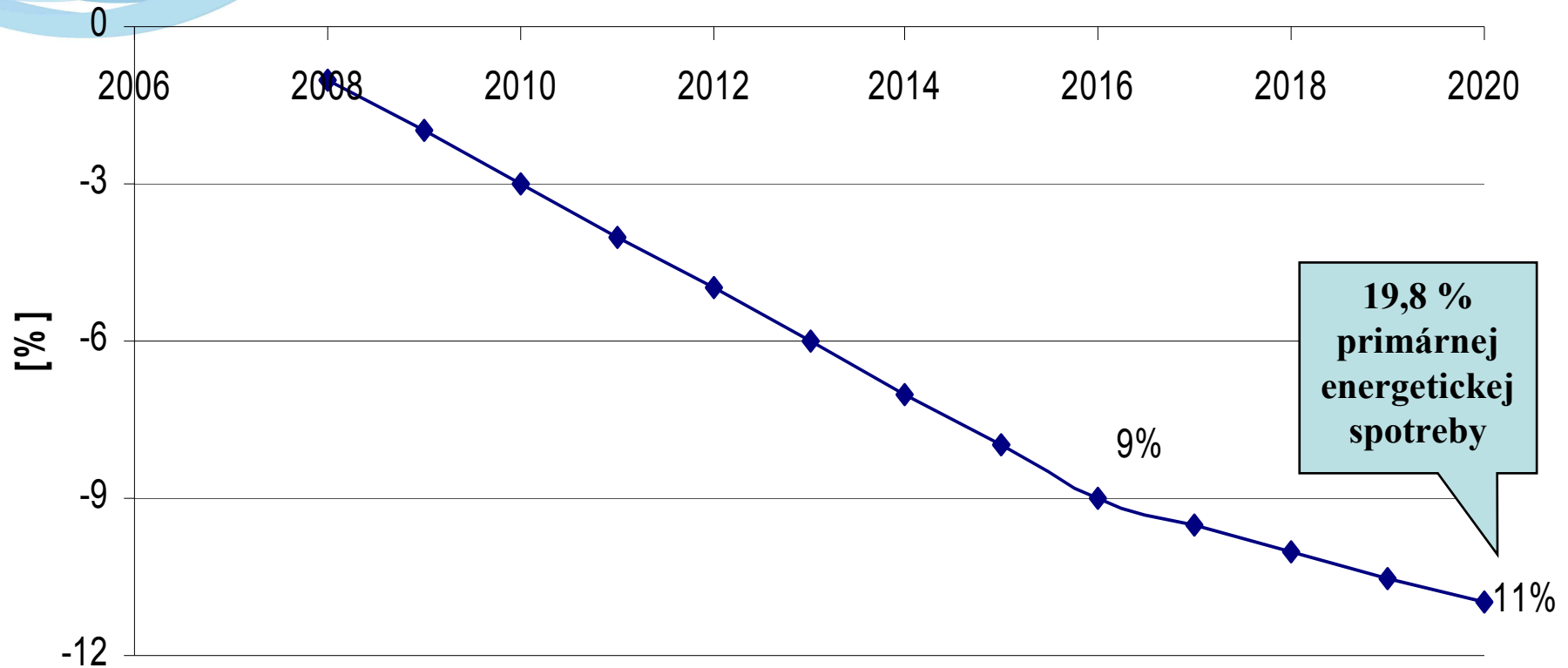

Strategické a programové dokumenty v energetike **Koncepcia energetickej efektívnosti SR**

- ✓ vyššie územné celky spolupracujú pri vypracovaní a hodnotení akčného plánu efektívnosti pri používaní energie
  - ✓ Vláda Slovenskej republiky schvaľuje akčný plán efektívnosti pri používaní energie a koncepciu
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

Koncepcia energetickej efektívnosti SR – zníženie konečnej energetickej spotreby

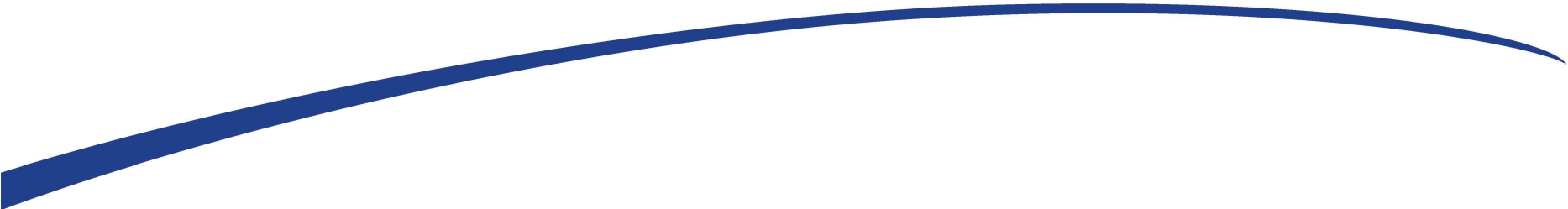
Strategické a programové dokumenty v energetike

Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008 - 2010

✓ **cieľ:**

- prechodný **národný indikatívny cieľ úspor energie pre tretí rok (2010)** podľa článku 4 odsek 2 smernice č. 2006/32/ES - úspory energie vo výške **3 % konečnej energetickej spotreby** relevantného obdobia (*priemer rokov 2001 – 2005*), t. j. 12 405 TJ

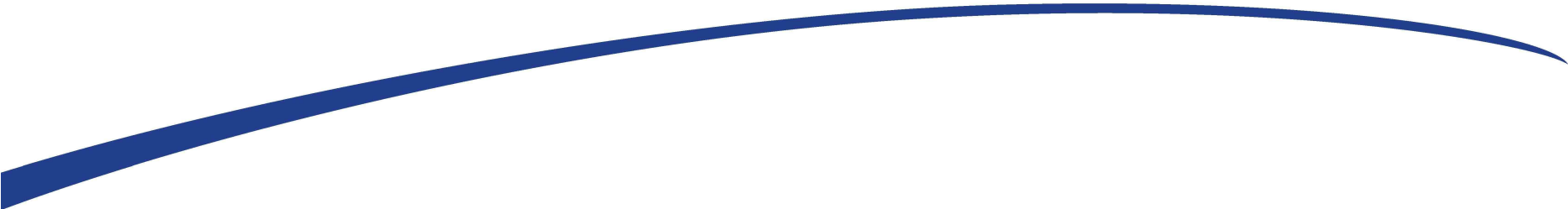
✓ **opatrenia:**

▪ <u>horizontálne opatrenia</u>	31 %
▪ budovy	11 %
▪ spotrebiče	3 %
▪ verejný sektor (s výnimkou budov)	3 %
▪ priemysel a poľnohospodárstvo	30 %
▪ doprava	22 %
-

Strategické a programové dokumenty v energetike **Stratégia energetickej bezpečnosti**

✓ **analýza súčasnej situácie a návrh nových riešení v oblasti**

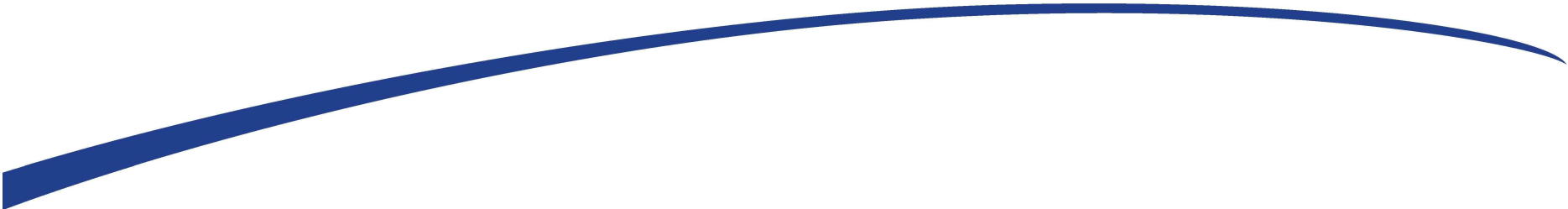
- ťažby uhlia
  - ťažby ropy, jej prepravy a spracovania
  - zásobovania plynom
  - zásobovania teplom
  - využívania OZE
  - zásobovania elektrinou
  - energetickej efektívnosti
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

Stratégia energetickej bezpečnosti

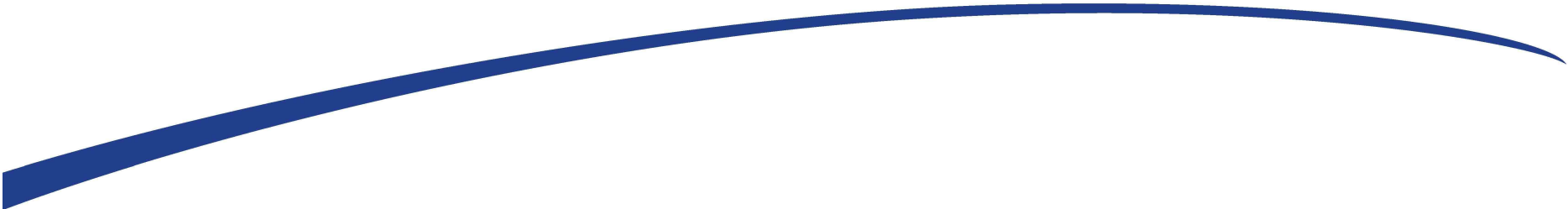
✓ cieľ

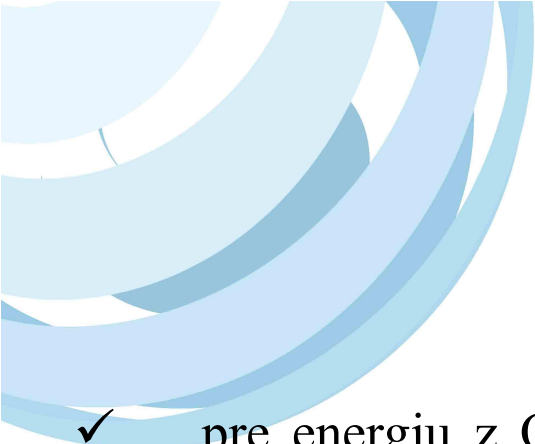
- konkurencieschopná energetika
  - bezpečná, spoľahlivá a efektívna dodávka všetkých foriem energie za prijateľné ceny s prihliadnutím na
    - ochranu odberateľa
    - ochranu životného prostredia
    - trvalo udržateľný rozvoj
    - bezpečnosť zásobovania a technickú bezpečnosť
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

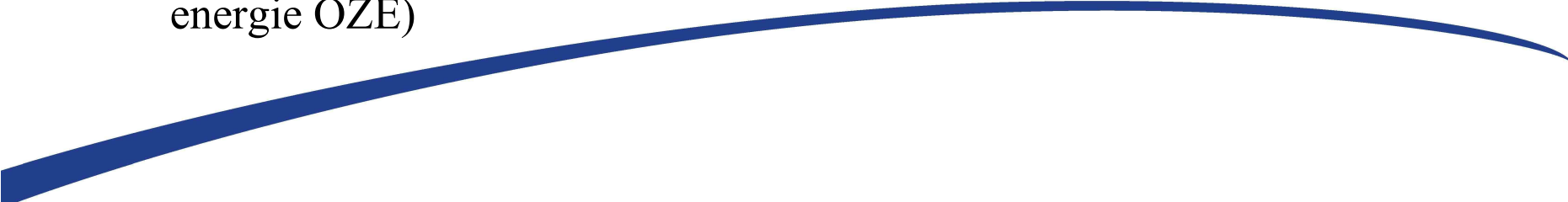
Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov

- ✓ Slovenská republika vypracovala a prijala Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie na základe článku 4 ods. 1 smernice č. **2009/28/ES** o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

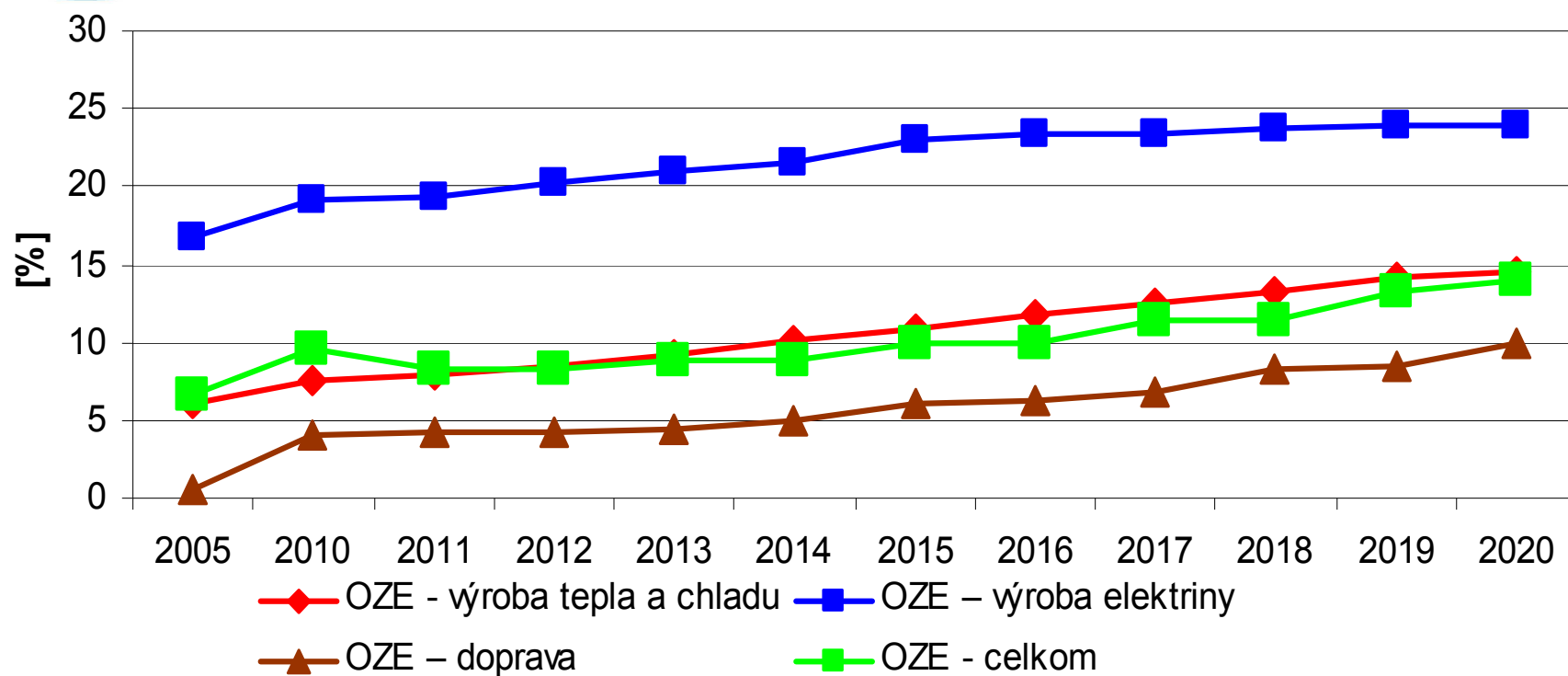
Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov

- ✓ pre energiu z OZE sú stanovené národné ciele pre podiel energie z OZE v doprave, pri výrobe elektriny, tepla a chladu do roku 2020
  - ✓ SR má povinnosť zvýšiť využívanie OZE na 14 % z hrubej konečnej energetickej spotreby v roku 2020 (v roku 2005 bola táto hodnota 6,7 %)
  - ✓ pre návrh cieľov sú zohľadnené vplyvy iných opatrení a politik súvisiacich najmä s energetickou efektívnosťou
  - ✓ očakávaná celková spotreba OZE v roku 2020 je 70 PJ (v Stratégii energetickej bezpečnosti sa pre scenár 14 % uvažovalo s hodnotou 120 PJ energie OZE)
-

Strategické a programové dokumenty v energetike

Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov

Plánovaný podiel OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

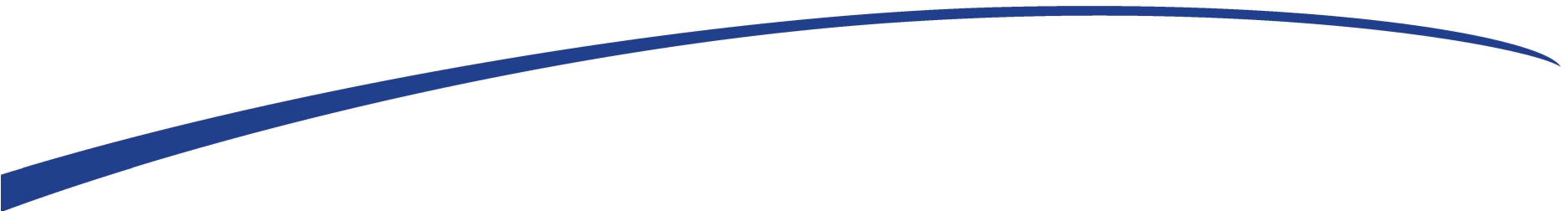

Záver

✓ 2011

- nová (???) energetická politika SR

Ďakujem za pozornosť!

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.

kvetoslava.soltesova@siea.gov.sk

 ŽIT
ENERGIU
Odborné energetické poradenstvo

